

ทุเรียนพื้นเมืองชนะเลิศ จ.ยะลา ปี 2562

ทวีศักดิ์ แสงอุดม

ธีรวุฒิ ชุตินันท์กุล

สถาบันวิจัยพืชสวน

เทศบาลนครยะลา ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร ได้จัดการประชุมวิชาการเกษตร ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 23-24 กรกฎาคม 2562 ภายใต้การจัดงานดังกล่าว ส่วนหนึ่งได้จัดให้มีการประกวดทุเรียนพื้นเมืองพันธุ์ดี เพื่อค้นหาทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่มีศักยภาพในท้องถิ่น และพัฒนาเป็นพันธุ์การค้าในพื้นที่ต่อไป การประกวดได้จัดขึ้น ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา จ.ยะลา ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2562 การประกวดครั้งนี้มีผู้ส่งทุเรียนพื้นเมืองเข้าประกวด 20 ราย โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมวิชาการเกษตรเป็นกรรมการตัดสิน เกณฑ์การตัดสินพิจารณาทั้งจากรูปลักษณ์ภายนอก เช่น รูปทรงผล จำนวนพูสมบรูณ์ ความสุกแก่ ตำหนิ ส่วนคุณภาพภายในดูจาก สีเนื้อ กลิ่น ความสุก ความหนาเนื้อ รสชาติ และความชอบ

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ส่งเข้าประกวด

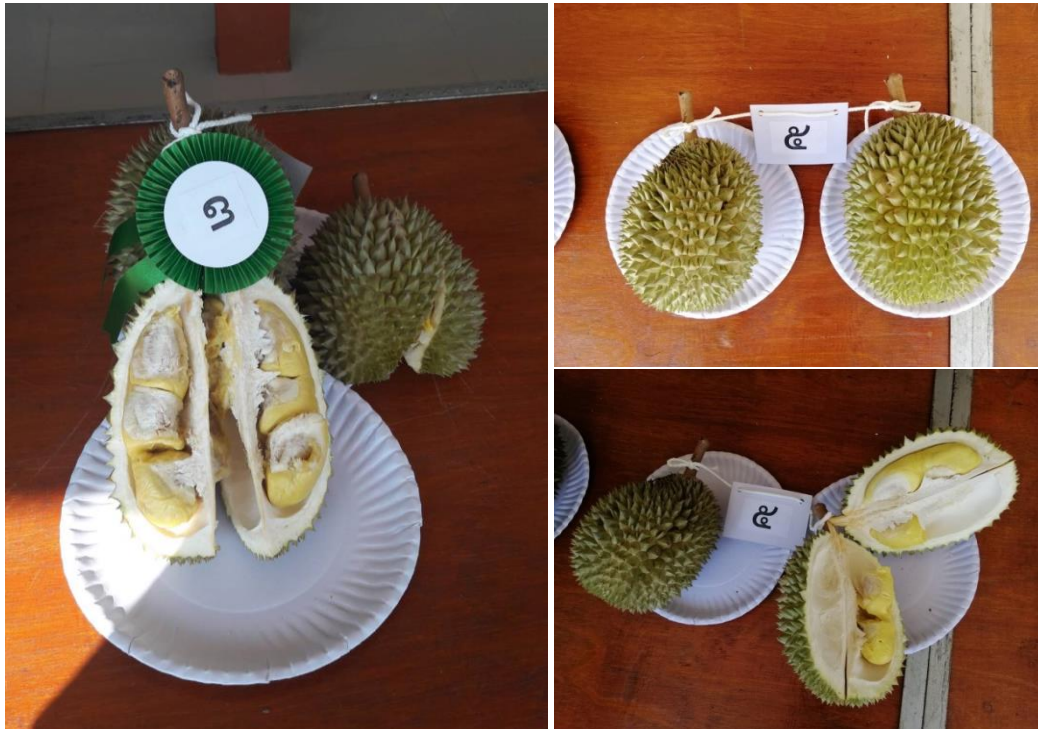
การประกวดครั้งนี้ มีรางวัลให้ 5 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ 1 รองชนะเลิศอันดับ 2 และรางวัลชมเชย 2 รางวัล ซึ่งผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ นางวิไลพร ไก่ยะฝ้าย รองชนะเลิศอันดับ 1 นายวิวัฒน์ พรหมปะ รองชนะเลิศอันดับ 2 นายวรรณะ บุตรมาตา และรางวัลชมเชย คือ นางวิไล บุตรมาตา และ นายสาละ มะตะ

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ : นางวิไลพร ไก่ยะฝ้าย

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 : นายวิวัฒน์ พรหมปะ

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 : นายวรรณะ บุตรมาตา

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ได้รับรางวัลชมเชย : นางวิไล บุตรมาตา

ภาพทุเรียนพื้นเมืองที่ได้รับรางวัลชมเชย : นายสาละ มะตะ

มารู้จักทุเรียนพื้นเมืองที่ชนะเลิศ

ทุเรียนพื้นเมืองที่ชนะเลิศ จ.ยะลา ปี 2562 ต้นพันธุ์อยู่ที่ อ.ธารโต จ.ยะลา ซึ่งคาดว่าอายุของต้นทุเรียนไม่น้อยกว่า 30 ปี ความสูงประมาณ 28 เมตร มีการออกดอกติดผลทุกปี

ภาพต้นทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่ชนะเลิศ

ลักษณะเด่นของทุเรียนพื้นเมืองชนะเลิศ

รูปทรงผล ผลมีรูปร่างยาวรีคล้ายรูปหัวใจ น้ำหนักผลประมาณ 1.6-2.0 กิโลกรัม มีพูรอบผล จำนวน 5 พู สีเปลือก สีนํ้าตาล ความหนาเปลือก 1.04-1.22 เซนติเมตร เปอร์เซ็นต์เนื้อ 21-23% ความหนาเนื้อ 0.6-0.9 เซนติเมตร เนื้อแห้งไม่ละ แฉะจะสุกมาก (กั้นผลแตก) รสชาติหวานมัน ไม่ขม เปอร์เซ็นต์เมล็ด 10.4-10.5% เปอร์เซ็นต์เมล็ดลีบ 20% เปอร์เซ็นต์เปลือก 66.2-67.2% และหากเปรียบเทียบกับเปอร์เซ็นต์เนื้อ กับทุเรียนพันธุ์พวงมณี หมอนทอง ก้านยาว และมุขานคิง ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์เนื้อ 18.6% 36.7% 29.1% และ 26.7% ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ด้อยกว่าพันธุ์พวงมณี

ภาพผล เนื้อ และเมล็ดของทุเรียนพื้นเมืองที่ชนะเลิศของ จ.ยะลา ปี 2562

องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางโภชนาการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโภชนาการต่อ 100 กรัม ของทุเรียนพื้นเมืองที่ชนะเลิศ พบว่า ให้พลังงานทั้งหมด 206 กิโลแคลอรี พลังงานจากไขมัน 41.31 กิโลแคลอรี ไขมันทั้งหมด 4.59 กรัม ไขมันอิ่มตัว 1.62 กรัม โปรตีน 3.77 กรัม คาร์โบไฮเดรต 37.44 กรัม โยอาหาร 8.85 กรัม น้ำตาล 28.12 กรัม โซเดียม 13.15 มิลลิกรัม วิตามินบี 1 0.32 มิลลิกรัม วิตามินบี 2 0.11 มิลลิกรัม แคลเซียม 24.45 มิลลิกรัม เหล็ก 0.47 มิลลิกรัม เถ้า 1.37 กรัม ความชื้น 52.83 กรัม หากเปรียบเทียบกับพันธุ์พื้นเมืองที่พันธุ์การค้า เช่น พวงมณี จะให้พลังงานทั้งหมด 174 กิโลแคลอรี พลังงานจากไขมัน 33.12 กิโลแคลอรี ไขมันทั้งหมด 3.68 กรัม ไขมัน

อิมตัว 1.21 กรัม โปรตีน 3.50 กรัม คาร์โบไฮเดรต 31.72 กรัม โยอาหาร 4.37 กรัม น้ำตาล 27.27 กรัม โซเดียม 9.90 มิลลิกรัม วิตามินบี 1 0.28 มิลลิกรัม วิตามินบี 2 0.05 มิลลิกรัม แคลเซียม 35.60 มิลลิกรัม เหล็ก 0.41 มิลลิกรัม เถ้า 1.08 กรัม ความชื้น 60.02 รวมทั้งไม่ต่ำกว่าพันธุ์การค้า เช่น หมอนทอง และ ก้านยาว หรือแม้แต่พันธุ์มุขานคิง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 คุณค่าทางโภชนาการของทุเรียนพื้นเมืองที่ชนะเลิศ ทุเรียนพันธุ์พวงมณี หมอนทอง ก้านยาว และมุขานคิง

รายการทดสอบ (ต่อ 100 กรัม)	พื้นเมือง จ.ยะลา ชนะเลิศ ปี 2562	พวงมณี	หมอนทอง	ก้านยาว	มุขานคิง
พลังงานทั้งหมด (กิโลแคลอรี)	206.10	174.00	185.37	201.58	175.39
พลังงานจากไขมัน (กิโลแคลอรี)	41.31	33.12	32.85	44.46	42.39
ไขมันทั้งหมด (ก.)	4.59	3.68	3.65	4.94	4.71
ไขมันอิมตัว (ก.)	1.62	1.21	1.47	1.81	1.60
โปรตีน (ก.)	3.77	3.50	3.58	3.54	4.06
คาร์โบไฮเดรต (ก.)	37.44	31.72	34.55	35.74	29.19
โยอาหาร (ก.)	8.85	4.37	3.44	4.11	2.28
น้ำตาล (ก.)	28.12	27.27	26.69	20.97	22.95
โซเดียม (มก.)	13.15	9.90	16.92	11.12	27.51
วิตามินบี 1 (มก.)	0.32	0.28	0.24	0.29	0.19
วิตามินบี 2 (มก.)	0.11	0.05	0.06	0.05	0.04
แคลเซียม (มก.)	24.45	35.60	49.99	26.80	39.83
เหล็ก (มก.)	0.47	0.41	0.31	0.28	0.39
เถ้า (ก.)	1.37	1.08	1.08	1.00	1.00
ความชื้น	52.83	60.02	57.14	54.78	61.04

* ผลวิเคราะห์โดย บริษัทห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด, 2562

จากลักษณะเด่นของทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองยะลา ปี 2562 ทั้งในด้านรูปทรงผล คุณภาพ และคุณค่าทางโภชนาการ นับว่าเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่น่าสนใจ และมีศักยภาพที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นพันธุ์การค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้ ซึ่งในการเพิ่มจำนวนต้นพันธุ์ทำได้ทั้งการนำยอดมาฝากไว้กับต้นพันธุ์อื่น หรือ เสียบยอดกับต้นตอ แล้วสร้างแปลงใหม่ ซึ่งจะใช้เวลา 4-5 ปี ก็จะได้ผลผลิต จะเห็นได้ว่าการจัดประกวดทุเรียนพื้นเมืองของท้องถิ่นจะมีประโยชน์มากที่สามารถใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการค้นหาและคัดเลือกพันธุ์พื้นเมืองที่มีลักษณะเด่น แล้วนำมาพัฒนาเป็นพันธุ์การค้า อันเป็นแนวทางในการส่งเสริม อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของทรัพยากรทางชีวภาพของพันธุ์ทุเรียนอย่างยั่งยืน และสร้างรายได้ให้เกษตรกร

ขอขอบคุณ ภาพและข้อมูลบางส่วนจากศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา สถาบันวิจัยพืชสวน